

Fiskeridirektoratet

Deres ref.

Vår ref.
2024/616

Saksbehandler
Synnøve Liabø, 959 27 850

Dato
28.10.2024

Innspill til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2025

Landsstyret i Norges Fiskarlag har behandlet ovennevnte sak 25. oktober d.å. og fattet følgende vedtak:

«Norges Fiskarlag finner det utfordrende å gi endelige innspill til neste års reguleringer siden sentrale rammevilkår som blant annet kvotestørrelser, kvotebytter, farvanns adgang og avvikling av inneværende års fiskeri mv. foreløpig er uavklart. Fiskarlaget vil derfor eventuelt supplere innspillene til reguleringer når rammevilkårene er nærmere avklart.

Fordeling av nasjonal kvote

Norges Fiskarlag viser til at kyststatene har avtalt en totalkvote på 401 794 tonn for 2025, som er en økning på 3 prosent fra avtalt kvote for 2024. Nivået på totalkvoten er i tråd med anbefalingen fra ICES. Fiskarlaget viser videre til at det er gjennomført flere forhandlingsrunder mellom kyststatene om en fordelingsløsning, men at partene fortsatt ikke er enige. Fiskarlaget legger til grunn at det, uavhengig av enighet om en kyststatsavtale, fastsettes en norsk kvote og at det åpnes opp for et sildefiske fra årets start i 2025 slik som i 2024.

Norges Fiskarlag legger videre til grunn at den nasjonale kvoten fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Stortingets vedtak i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innstilling 264 S (2023–2024). Vedtaket

innebærer at den dynamiske kvotefordelingsmekanismen (sildestigen) gjeninnføres. Fiskarlaget forutsetter at fordeling er tråd med Fiskarlagets landsmøtevedtak 6/07 og 5/15, og der avsetningen til åpen gruppe trekkes fra kystfartøygruppens kvote.

Norges Fiskarlag foreslår en videreføring av kvotebyttet av norsk vårgytende sild og makrell mellom ringnotgruppen og trålgruppen i henhold til etablert praksis. Dette innebærer at trålgruppens kvoteandel av norsk vårgytende sild reduseres med 0,35 prosentpoeng som tilføres ringnotgruppens kvote, mot at trålgruppens andel av norsk disponibel makrellkvote øker fra 3,2 prosent til 4,0 prosent på bekostning av ringnotgruppens kvote, jf. landsstyrevedtak 128/09 og 71/10.

Regulering lukket gruppe kyst

Norges Fiskarlag anbefaler å videreføre etablert reguleringsregime der lukket gruppe kyst reguleres som én felles fartøygruppe. Fartøy på og over 15 meter hjemmelslengde og største lengde foreslås regulert med fartøykvoter uten overregulering, mens fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter forslås regulert med maksimalkvoter med noe overregulering og garanterte kvoter i bunn. Overreguleringen i inneværende år er satt til 5 prosent. Nivået på overreguleringen må vurderes opp mot eventuell innføring av sammenslåingsordning/kvotesamarbeidsordning for den miste kystfiskeflåten. Fiskarlaget vil drøfte dette spørsmålet nærmere med Fiskeridirektoratet mot slutten av året, når reguleringsopplegget, reell kvoteutnyttelse og mulige kvoteoverføringer fra 2024 til 2025 er kjent.

Regulering åpen gruppe kyst (landnot og garn)

Norges Fiskarlag går inn for at åpen gruppe tildeles en gruppekvote (omgjøres fra avsetning) på 2 000 tonn for 2025, som en del av kystfartøygruppens kvote som framkommer gjennom bruk av den dynamiske fordelingsnøkkelen. Fiskarlaget tilrår videre at kvotestigen med egen kvoteenhet med en passende overregulering videreføres for 2025.

Regulering ringnotflåten

Norges Fiskarlag anbefaler at fartøy i den konsesjonspliktige ringnotflåten reguleres med fartøykvoter uten overregulering.

Regulering trålgruppen

Norges Fiskarlag foreslår å videreføre den etablerte kvotenøkkelen i trålgruppen for 2025, og at fartøyene reguleres med fartøykvoter uten overregulering.

Sammenslåingsordning

Norges Fiskarlag viser Stortingets vedtak vedrørende sammenslåingsordning i den minste kystfiskeflåten i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 7 (2023-2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innstilling 264 S (2023-2024). Fiskarlaget anbefaler sterkt at det snarest innføres en sammenslåingsordning for fartøy i lukket gruppe kyst under 11 meter hjemmelslengde i fisket etter norsk vårgytende sild. Vi viser ellers til vår uttalelse i egen sak om sammenslåingsordningen.

Kvotesamarbeidsordning

Norges Fiskarlag har i en årrekke bedt om en kvotesamarbeidsordning i den minste kystfiskeflåten i fisket etter norsk vårgytende sild med samme vilkår som kvotesamarbeidsordningen i fisket etter makrell. Fiskarlaget krever at en slik kvotesamarbeidsordning kommer på plass fra 1. januar 2025 dersom det ikke er etablert en sammenslåingsordning (ID-kvoteordning).

Samfiske

Norges Fiskarlag er fortsatt innstilt på å få til forenklinger av enkelte detaljer i regelverket om samfiske, herunder veilederen for utøvelse av samfiske.

Norges Fiskarlag viser til at det foreligger bestemmelser i § 34 tredje ledd i høstingsforskriften om fartøy som kan delta i samfiske etter norsk vårgytende sild. I samme bestemmelse framkommer også unntak knyttet til hovedvilkåret om at slike samfiskefartøy må være under 15 meter største lengde. Etter det Fiskarlaget kjenner til er det fortsatt noen få fartøy med hjemmelslengde og største lengde over 15 meter som tidligere har samfisket med fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter, men som ikke fanges opp av gjeldene unntak i forskriften (drevet slikt samfiske i et av årene 2008, 2009 eller 2010). Dette unntaket kom først inn i regelverket i 2011, men er senere justert i 2014 og 2015 (sist endring 6.1.2015), og ordlyden fra januar 2015 er fortsatt den samme i § 34 i høstingsforskriften.

Fiskarlaget ber på nytt myndighetene vurdere å justere unntakene i samfiskebestemmelsen i § 34 tredje ledd slik at også de få fartøyene som tidligere har historikk i samfiske etter norsk vårgytende sild kan gjenoppta slikt samfiske.

Fritak fra låssettingspåbudet

Fiskarlaget konstaterer at Fiskeridirektoratet i fjor høst på vanlig måte imøtekom Fiskarlagets anmodning om fritak fra låssettingspåbudet for flåten under 15 meter, og at dette ble bekreftet gjennom forskrift av 4.10.2023, hvor fritaket hadde varighet fram til 31. mars 2024. Norges Fiskarlag viser til at sildefisket i Nord-Norge allerede er i gang og Fiskarlaget anmoder derfor Fiskeridirektoratet om umiddelbart å fornye forskriften som angir dette unntaket, slik at unntaket gis gyldighet for sildefisket resten av høsten 2024 og inn i 2025, slik praksis har være i flere år. Alternativt krever Fiskarlaget at hele låssettingspåbudet oppheves permanent.

Føringspool-ordningen

Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet innførte en ny/revidert veileder for føringspool-ordningen for fiskefartøy i pelagisk låssettingsfiske med virkning fra 1. oktober 2022. Fiskarlaget er fortsatt litt usikker på hvordan den reviderte veilederen slår ut for kategori 4 fartøy, og ønsker derfor nærmere avklaringer med både Norges Sildesalgslag og Fiskeridirektoratet om dette spørsmålet.

Fjordlinjer

Norges Fiskarlag viser til at fjordlinjereguleringene i § 31 i høstingsforskriften setter betydelige områdebegrensninger i fiske etter pelagiske fiskeslag med fartøy over 15 meter/21 meter. Fiskarlaget har tidligere fremmet kritiske anførsler knyttet til fjordlinjereguleringene knyttet til pelagiske bestander/vandrende bestander. Med hensyn til de klimapolitiske målsetningene som fiskeflåten står overfor, er reguleringen med fjordlinjer med å begrense et effektivt og optimalt fiskeri for store deler av den norske fiskeflåten.

Norges Fiskarlag legger til grunn at dialogen med Fiskeridirektoratet/Sjøtjenesten fortsetter, slik at det raskt kan foretas justeringer av fjordlinjene når behovet oppstår, herunder organisering og gjennomføring av prøvekast i samarbeid med notflåten. Når det skal foretas justeringer slik at fartøy over 15 meter tillates å fiske innenfor fjordlinjene, bør unntakene fortrinnsvis gis på bakgrunn av redskap, f.eks. dybde på nøter, men det bør også foretas vurderinger relatert til en trinnvis

åpning knyttet til fartøygrupper. I denne prosessen må det, slik som tidligere, tas tilbørlig hensyn både til mindre pelagiske fartøy, samt fartøy som drifter med faststående redskaper i området. Det antas at områdene Kvæangen, Reisafjorden og fjordsystemet knyttet til Altafjorden fortsatt vil være aktuelle for justeringer av fjordlinjene også høsten 2024 og i 2025. Det vises i den forbindelse også til Fiskarlagets henvendelse til Fiskeridirektoratet/Sjøtjenesten 21. oktober d.å.

Ad sperrelinje for sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone

Det vises til at Norges Fiskarlag fattet følgende vedtak i Arbeidsutvalget 14. oktober d.å. men hensyn til ovennevnte sperrelinje:

«Norges Fiskarlag viser til at Havforskningsinstituttet i brev datert 03.09.2024 har tilrådet Nærings- og fiskeridepartementet i «Vurdering av fiske etter norsk vårgytende sild (nvg-sild) i Fiskevernsonen ved Svalbard og nordøstlige del av Norges økonomiske sone (NØS) i 2024»: Havforskningsinstituttet konkluderer med at jultoktet i 2024 i Norskehavet viser at sild under minstemålet dominerer sildeforekomstene i nordøstlige deler av Norskehavet. Nærings- og fiskeridepartementet vurderer derfor at det ikke er biologisk forsvarlig å åpne område i nordøstlig del av NØS og i Fiskevernsonen ved Svalbard for fisket etter norsk vårgytende sild.

Norges Fiskarlag anmoder myndighetene om å åpne opp omtalte områder for fiske etter norsk vårgytende sild som et overvåket fiskeri med kontrollører/observatører, eventuelt justere sperrelinjen i NØ-retning slik som tidligere år. Norges Fiskarlag viser til at det ikke nødvendigvis er samsvar mellom prøvetakingen av sild i mai-juli i år og innblandinga av fisk under minstemål i tiden framover nå. En utvidelse av fiskeområdet på sild av lovlig størrelse ute i havet, slik som anmodet, vil også bidra til å lette på fisketrykket mere kystnært. Vi ber om snarlig oppfølging av saken da vi ikke kan se behovet for et stengt området og for å legge til rette for et effektivt og rasjonelt fiske i tiden framover.»

Norges Fiskarlag viser for øvrig til endring av bestemmelsen i § 59 *Forbud mot å fiske norsk vårgytende sild* i høstingsforskriften av 13. september d.å., som innebærer en videreføring av tidligere års praksis om at det i høstmånedene september–desember åpnes for et sildefiske lenger østover i Norskehavet og langs Finnmarkskysten.

Fiskarlaget mener at det er grunnlag for å ta bort de særskilte unntaksbestemmelsene i § 59 for fiske etter norsk vårgytende sild innenfor fire nautiske mil fra grunnlinjene vest for 29° 05' Ø (Finnmarkskysten).

12 milsgrensen - området Jenegga-Malangsgrunnen - redskapsfleksibilitet

Det er forbudt å bruke pelagisk trål i fisket etter norsk vårgytende sild innenfor 12 milsgrensen for kyst- og ringnotfartøy. Norges Fiskarlag mener at i lys av økt redskapsfleksibilitet i fiskeriene vil det være naturlig at det vurderes å gi adgang til å kunne tråle (pelagisk tråling) etter sild i området som angis i § 56 a i høstingsforskriften (Jenegga-Malangsgrunnen). Dette området avgrenses både utenfor og innenfor 12-mila. Fiskarlaget ber derfor om at Fiskeridirektoratet, sammen med Kystvakten og næringen, gjør en vurdering av forannevnte gjennom å se på både områdets utstrekning, tidsperiode og at ikke andre fiskerier i området blir skadelidende. I første omgang tilrår Fiskarlaget at det etableres en prøveordning.

Med manglende soneadgang har vi erfart at redskapsfleksibilitet er viktig for å sikre at kvoter blir fisket. Det er også et poeng at endringene i større grad harmoniserer mer med rammevilkårene til utenlandske fartøy som høster av de samme ressursene.

Kvotefleksibilitet

Kvotefleksibilitetsordningen er et positivt element i reguleringsbildet. Samtidig ser en at ordningen har hatt konsekvenser som en ikke forutså når den ble innført. I første rekke dreier dette seg om hvordan en skal forholde seg til situasjoner der fartøy fisker mer enn 110 prosent av fartøykvoten, enten i direkte fiske eller som bifangst i senere fiskerier. Fiskarlaget mener prinsipielt at en bare kan løse dette ved at det enkelte fartøy selv må ta ansvar for et slikt fiske gjennom avkortning på neste års fartøykvote.

I årene 2020-2023 ble det innført en prøveordning på makrell der fiske ut over kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå og ikke gruppekvoten påfølgende år. Norges Fiskarlag mener at prøveordningen der fiske utover kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå, er hensiktsmessig og bør gjelde for andre pelagiske arter med fartøykvoter og kvotefleksibilitet. Fiskarlaget har konstatert at Nærings- og fiskeridepartementet uten forvarsel og nærmere informasjon til næringen, besluttet å ikke videreførte denne prøveordningen i makrellfisket for 2024. Fiskarlaget finner dette sterkt beklagelig. Fiskarlaget anmoder departementet om å revurdere sin avgjørelse og gjeninnføre ordningen og i tillegg foreta en evaluering som planlagt da ordningen ble etablert i 2020.

Etter erfaringer med denne prøveordningen i makrellfisket mener imidlertid Norges Fiskarlag at det må gjøres et unntak for kystfartøy som driver låssettingsfiske (fartøy under 15 meter største lengde) slik at disse ikke belastes påfølgende års fartøyskvote ved fangster ut over 110 prosent (belastes gruppekvoten). Disse fartøyene fisker også på overregulerte kvoter (maksimalkvotetillegg). Slikt fiske/fartøyer må også forholde seg til en bestemmelse om at det ikke er tillatt å overføre fangst som er satt i lås, mens øvrige fartøy/redskaper kan overføre fangst på feltet. Et alternativ kan imidlertid også være at låssettingsfartøy gis adgang til å overføre fangst mellom fartøy i slike situasjoner, og dermed likestilles med andre fartøygrupper (not og trål) som kan overføre fangst på feltet.

Det anmodes videre om at Fiskeridirektoratet foretar avstemming av kvoter som følge av kvotefleksibilitetsordningen så snart som mulig på nyåret, da mange fartøy starter sin fiskeriaktivitet tidlig i januar og har behov for å vite endelig kvoteramme som kan disponeres.

Kvotebytteordninger

Norges Fiskarlag viser til kvotebytteordningene en har hatt for fartøygruppene pelagiske trål og ringnot i fiskerier med marginale fartøyskvoter. Bruken av ordningen har variert med rammebetingelsene i de ulike fiskeriene de årene ordningen har vært tilgjengelig. Kvotebytteordningen bidrar til en mer fornuftig og rasjonell bruk av flåten, gjennom miljømessige effekter (lavere utslipp) og reduserte driftskostnader.

Fiskarlaget tilrår at en legger opp til kvotebytteordninger for ringnot og pelagisk trål også i 2025. Vi vil komme tilbake til behovet for kvotebytteordning for ringnot og pelagisk trål når nivået på kvotene i de forskjellige pelagiske fiskeriene for 2025 er gjort kjent.

I et bærekraftperspektiv vil slike ordninger være nødvendig, og derfor må tilsvarende kvotebytteordninger også gjelde for kystflåten.

Fiske med lys

Norges Fiskarlag viser til at mange fiskere fortsatt opplever hets og sjikane når de driver fiske etter pelagiske fiskeslag kystnært og i fjordområder, og særlig hvor det benyttes lys. Dette er helt uakseptabelt når det drives en lovlig fiskeriaktivitet. Fiskarlaget vil fortsatt jobbe for å skape større forståelse i befolkningen for denne

gamle tradisjonelle formen for notfiske, hvor det kombineres med lys. Også fiskerimyndighetene bør bidra med å framsnakke dette fiskeriet, og at det skjer innenfor bærekraftige rammer med minimal/ingen innblanding av hvitfisk og anadrome fiskeslag.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Jan Birger Jørgensen

Synnøve Liabø

Kopi:
Nærings- og fiskeridepartementet
Landsstyret
Medlemslagene

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

